

1726

Lap.
390
390
390
391
391
408
408
409
410

KIS LAP

1726 nagy

FOGÓSDI (Lásd a 15. l.)

dalmi
egyez-
dalmi
keze
y mü-
asóira
megy
t; az

M A R C Z I,
a legroszabb fiu a faluban.

— Elbeszélés. —

z egész falu egyetértett abban, hogy Marczi a legroszabb fiu a faluban és aki ránézett, bizony könnyen el is hihette róla ezt az ítéletet, mert Marczi külseje épen-séggel nem volt ajánló. Arcza piszkos, haja borzas volt, a könyöke kilátszott az ingujjából, a térdén is jókora lyuk volt nadrágján, csizmáját pedig bajos volna tudni, mért viselte; mert talpa alig volt, ujjai kényelmesen kibujtak és élvezték a szabad levegőt, sarka pedig már réges-régen nem volt.

Ilyen parádéba öltözve járkált Marczi épen most a falu melletti kis erdőcskében, honnan vig zaj és nevetés hangzott feléje. Nagy mulatság volt a kis erdőben; Endrei ur, a gazdag földbirtokos megvendégelte a falusi iskola növendékeit s a gyermekek vidám csoportokra oszolva játszottak, szaladgáltak szerte. A leányok koszorut fontak vad virágokból, a fiuk lapdázta, vagy nagyobb csapatban valami társas játékot játszottak; egy része a társaságnak tánczra kerekedett s volt nagyon pompás zene is: egy harmonika, melyen Miska, a kántor ur fia olyan csárdást huzott, hogy jobb se kellett, — már t. i. az ilyen boldog fiatalságnak, mely kevéssel beéri, mikor jó kedve van. És az egész vidám társaság fölött derülten mosolygott a tiszta kék ég, a madarak daloltak a fák lombjain, a

pillangók röpkedtek, — egész öröm és boldogság volt az a kis erdő.

Csak Marczi, a legroszabb fiu a faluban, Marczi nem örült, nem volt boldog. Jó távolban a mulatóktól egy fához támaszkodva bámult a vigadókra, félig sovárgó, irigy tekintettel, félig bossusan és megvetéssel. Tudta, hogy a mit most lát, az még csak bevezetés a mai nap örömeihez, a java még ezentul jő. Ott vannak fölhalmozva a nagy kosarak, melyek telvék mindenféle pompás csemegével ozsonnára; fehér czipó, kalács, pogácsa, gyümölcs, hideg sült, még jó gyenge bor is bőven vár a mulatókra, ha majd kifáradnak a játékban s egy órára pihenni leheverednek a fübe. Mert Endrei ur, a derék födbirtokos igazi jó napot akart csinálni a gyermekeknek. Minden esztendőben kihirdeti az iskolában, hogy a kik jól tanulnak, azokat a vizsga után meghívja egy vig kirándulásra; a gyerekek pedig aztán mindnyájan iparkodnak, hogy részt vehessenek a mulatságban s a vizsgánál Endrei ur örömmel látta, hogy az egész iskolát meghivathja. Ott volt tehát most együtt a falu egész gyermekserege, élükön a tanító urral; ott volt maga Endrei ur is családjával és fia, a tizenkét éves Aladár javában játszott falubeli pajtásaival.

Mindezt tudta és látta Marczi, de neki nem volt szabad részt venni; hiszen ő nem járt iskolába, pedig már nagyon idején lett volna, mert tizenkét éves volt; aztán nem is játszott vele senki, mert hiszen ő már be volt

csukv
megti
barát
benb

maszk
lette
rei u
Midő

rest é
nél a
gadha

ő mu
vetéss

kellen
hagyt

M

hajtá

nézni

volt

rok, c

gyerm

jongva

cseme

lássák,

De az

Aladár

mikor

izüen f

”

hadd

meg,

gyümö

”

szólt

Endrei

csukva, tömlőczben ült, a szülők tehát megtiltották gyermekeiknek, hogy vele barátkozzanak. Ki volt tehát zárva min-benből.

Amint tehát Marczi a fához támaszkodva ott bámult, egyszerre mellette terem a mulatság rendezője, Endrei ur, ki épen most jött a faluból. Midőn meglátta Marczit, így szólt hozzá:

„Lásd Marczi, ha nem volnál clyan rest és vásott fiu, most te is ott lehetnél a többiek közt és mulathatnál, vigadhatnál.“

„No bizony! kell is nekem az ő multságuk,“ felelt Marczi daczos nevetéssel.

„Pedig arczodról azt látom, hogy kellene,“ szólt Endrei ur, s ezzel ott hagyta Marczit a faképnél.

Marczi leült a fűbe s szomoruan hajtá fejét kezeire. Nem akarta többé nézni a mulatókat, de azt kénytelen volt hallani, mint csörögnek a tányérok, csengenek a poharak, mikor a nagy gyermekserég leült az ozsonnához s zajongva, nevetve fogyasztotta a sok jó csemegét. Marczi nem akarta, hogy lássák, elbujt egy nagy fa törzse mögé. De azért mégis meglátták, legalább Aladár, a derék Endrei ur fia látta s mikor a gyermekek már mindnyájan jóízűen falatoztak, ezt sugta a tanító urnak:

„Tanító ur, amott ül a rossz Marczi; hadd legyen neki is jó napja; engedje meg, hogy egy darab kalácsot meg gyümölcsöt vigyek neki.“

„Ez a papától függ, Aladárom,“ szólt a tanító s azonnal oda fordult Endrei urhoz, mondván: „Aladár

urfi szertne egy darab kalácsot és gyümölcsöt vinni Marczinak; szabad?“

„Persze, persze!“ szólt a jószívű ur. „Csak adjanak neki jókora adagot.“

„Igen, de Marczi rossz fiu, már tömlőczből került ki,“ szólt egyik fiu nevetve.

„Oh, azért megtudja enni a kalácsot,“ szólt Aladár.

„Meg ám! Még az almát is,“ tevé hozzá a tanító.

Mindnyájan nevettek s Aladár nagy darab kalácsal s néhány szép almával csakhamar ott termett Marczi előtt és nyájasan megkínálta. De Marczi nem akarta elfogadni.

„Nem kell a kalácsotok, sem az almátok; tartsátok meg, egyétek meg,“ szólt durván s mérgesen tépegette a füvet s földből.

„No csak vedd el, Marczi,“ szólt Aladár s feléje tartá a tányért.

„Nem kell, mondtam már. Menjen innen!“

Sajátságos ellentét volt e két fiu. Körülbelől egy idős volt mindkettő, szép, izmos fiu egyik is, másik is; de míg Aladáron meglátszott a jó szülők gondoskodása, vad Marczin meg annál inkább kirítt az elhagyatottság s rongyos ruháin, piszkos arczán, daczos vonásain meglátszott, hogy ő száműzött.

„No, Marczi, vedd el hát,“ szólt Aladár ismét rövid szünet után.

„Már mondtam hogy nem kell. Nem szorultam rá az aiamizsnára, nem vagyok én koldus,“ felelt mérgesen. . . „És most menjen, mert tudja, hogy magától épen nem kell semmi.“

Aladár hirtelen elfordult és visszatért a társasághoz; arcát sajátságos pirulás lepte meg . . . lassan ment, valjon min gondolkozott s miért nem felelt semmit Marczy durva elutasítására? Nem látta senki s Aladár nem szólt a történetekről semmit, Marczy pedig azon-

nal fölkerekedett és sietve ment vissza a faluba.

Mialatt a vig társaság tovább mulat, Marczy pedig a falu felé siet, lássuk kissé, ki volt hát Marczy és miért volt már egyszer börtönbe zárva?

Marczynek nem volt sem apja, sem

NAGYAPA AZ ÉSZAKI SARKVIDÉKRŐL MESÉL. (Lásd a 10. l.)

anyja,
kije, a
gazdáná
rasztnál,

anyja, sem testvére, — nem volt senkije, a ki szeresse. Az öreg Márton gazdánál élt, egy öreg, mogorva parasztnál, kinek a falu végén volt egy

kis házikója, melyből csak épen a mezőre járt szántani, vetni, de a többi emberekkel soha sem beszélt, nem törődött az egész világgal s a világ sem

Az északi sarkvidék Kirándulók éjjeli sátra. (Lásd a 10. l.)

övele, mert mindenki tudta, hogy a vén Márton különöz, mogorva ember. És ez a különöz, mogorva vén ember egyszer amint a mezőre ment, mit látott az utszéli árokban? Hát egy kicsi babát, egy alig másfél éves fiúcskát, ki sirva hevert ott, elhagyatva, éhezve. A vén Márton megilletődve nézett a szegény kis gyermekre, fölvette, hazavitte, adott neki enni és lefektette saját ágyába, hol a kis fiu csakhamar elaludt. Márton gazda pedig átment a szomszédasszonyhoz s megegyezett vele, hogy fizet havonként két forintot, ha a szomszédasszony kissé gondját viseli a kis fiunak mindaddig, míg ez nagyobbacskas lesz. Aztán, mivel nem tudta, mi a neve a talált gyermeknek, elnevezte saját neve után Marczinak.

Ekként a vén Márton gazda hirtelen kis fiúhoz jutott és föl is nevelte, már amint ilyen mogorva vén embertől telik. A kis Marczit lassanként megtanult beszélni, járni, egypárszor majd megégett, kétszer majd belefult a patkba, egyszer beesett a kutba, de mindezek mellett szépecskén nőtt és erősödött. Pajtása soha sem volt, mert a vén Márton gazda nem engedte, hogy a falubeli gyermekek az ő háza körül járjanak; iskolába sem járt, mert Márton gazda nem szenvedhette az iskolát; azt mondta, hogy ha ő megvénült tanulás nélkül, Marczit is ellehet nélküle; elég, ha tud szántani, kapálni. Marczit persze, mint afféle kis gyerek, csöppet sem bánta, hogy nem volt egyéb dolga, mint a mezőn szaladgálni, a csikócskát, borjucskát őrizni. Hanem ké-

sőbb, mikor már nagyobbacskas lett, mégis szeretett volna hasonló lenni a többi gyermekhez. Mikor a templomban szép sorban látta állni az iskolás fiukat, mikor a lelkész ur meg-megdicserőte őket a szép énekért, vagy mikor az iskolában jutalmakat osztogattak szét a szorgalmasoknak s Marczit mindezeknek hírét hallotta, titkos vágy fogta el, bár csak ő is részt vehetne ebben. De bizony hiába vágyakozott utána. A vén Márton gazdának ugyan hiába szólt volna, más meg senki sem gondolt vele; nem volt senki, a ki szeresse a szegény árvát s Marczit sokszor könyezve gondolt arra, mily boldog volna ha legalább egy jó pajtása volna. De a mogorva Márton gazda fogadott fiával senki sem barátkozott, sőt mert mindig magában látták járni Marczit, csakhamar szokássá vált, hogy mihelyt valami csiny történt, melynek tettese titkon maradt, mindjárt Marczira fogták és így mialatt ő úgy szeretett volna barátságban élni mindenkivel, az egész falu gyűlölte őt s kikiáltották a leggonoszabb fiúnak.

Volt pedig a faluban egy öreg özvegy asszony. Zsuzsa néni, ki csöndesen élt kis házikójában s nem bántott senkit, kit azonban az iskolás gyerekek nagyon szerettek csufolni és boszantani, mert hát olyan furcsa ócska fejkötőt viselt, aztán meg az egyik lábára sántított is; azt meg persze nem gondolták a pajkos fiúk, hogy nagyon illetlen és vétkes dolog így bántalmazni egy szegény öreg asszonyt. Természetes, hogy Zsuzsa néni sem volt aztán nagy barátja a fiúknak, szidta őket, a hol csak

meglát
ra volt
ujabb
E
kén ü
kedven
midőn
varból.
mért t
még o
a szob
fogta
hogy b
nosz fi
dön a
kosár
sem ak
be kell
hozták
Hát eg

meglátta, ami azonban csak az ő kára volt, mert a fiuk mindig újabb megújabb csinyeket gondoltak ki ellene.

Egy este Zsuzsa asszony csöndeskén üldögélt: a szobában s hallgatta kedvencz macskája dorombolását, — midőn hirtelen valami zajt hallott a pitvarból. Mintha valaki belopózott és ismét távozott volna . . . de nem . . . még ott van . . . valami zaj hallatszik a szobaajtónál, Zsuzsa asszony fölugrott, fogta a söprüt és sietett ki, azt hívén, hogy bizonyosan ismét valamelyik gonosz fiu incselkedik odakint. De midőn a pitvarba lépett, mit látott ott egy kosárban! Eleinte hinni sem akarta, hozzá sem akart nyulni . . . de aztán mégis be kellett látania, hogy azt valóban neki hozták . . . találjátok ki, mi volt az? Hát egy gyönyörű tarka tyukocska!

Ki hozta ide ezt aszép tyukot, azt Zsuzsa néni semmikép sem tudta kitálni Endrei ur jó kis leánya, Évike, talán tudott volna róla beszélni, — de világért sem szolt s mamája sem árulta el, hadd legyen a kis leánynak öröme a titkos jótettben. Zsuzsa asszony aztán nem is fürkészte a dolgot, hanem a tyukocskát annyira megszerette, hogy ebben lelte egész gyönyörűségét, dédelgette, jól tartotta s a tyukocska is úgy megszelidült, hogy mindig ott járkált asszonya körül s ha Zsuzsa néni kiült az udvarban a padkára, a tarka tyukocska vagy melléje, vagy épen az ölébe szállt és így boldogok voltak mindketten a csöndes udvarban.

És most már mindjárt megtudjuk, mért került Marcsi a tömlöczbe.

(Folyt. köv.)

JÁTSZÓ TÁRSÁK.

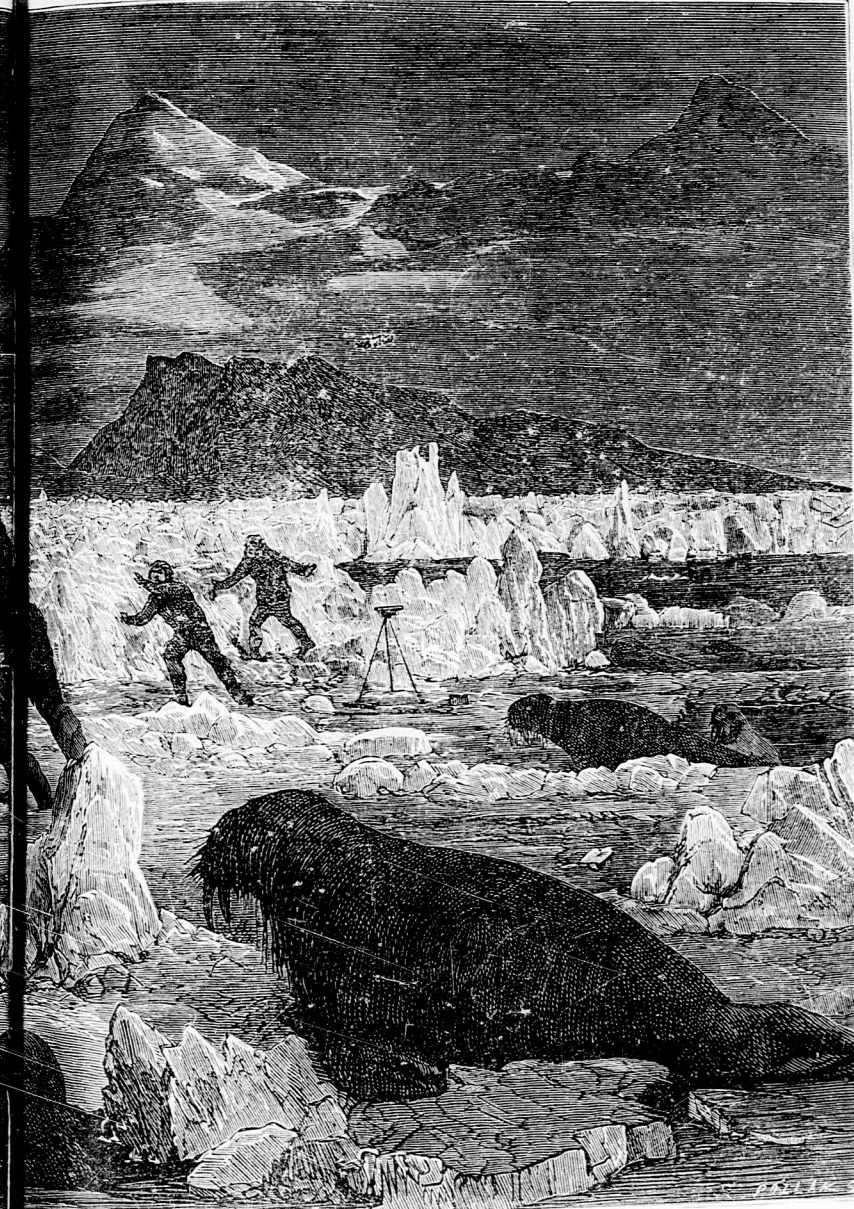
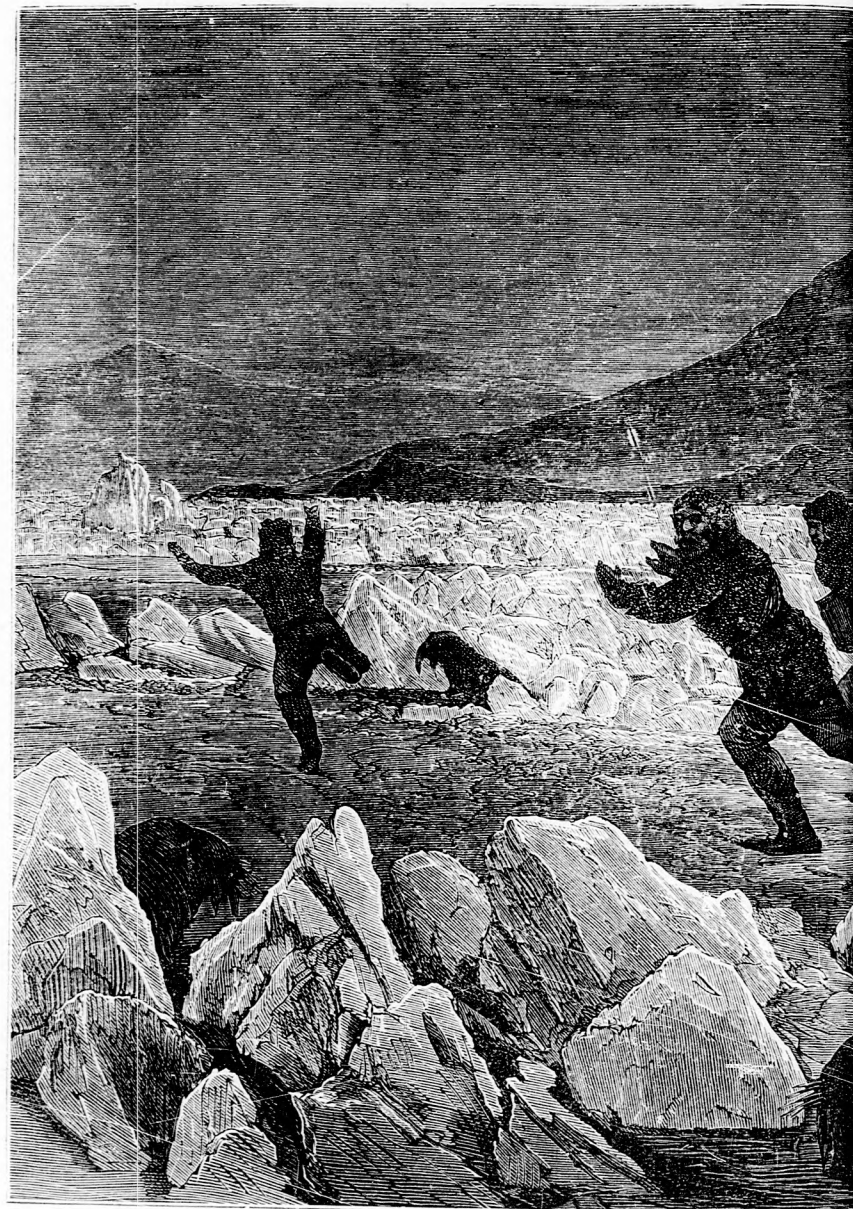

HANCZÚROZNAK, cziczáznak
Árnyékában a fának;
Elül vannak Juczikáék,
S nagyban foly a baba-játék.

KIS OLVASÓ.

OLVASS, olvass, jól teszed,
De ha észre nem veszed
S könyvön kalandoz eszed:
Nem forr föl a levesed.

AZ ÉSZARI SARKVIDÉK. Rozmárok üldöznek a hajóslegényeket. (Lásd a 10. l.)

NAGYAPA MESÉL AZ ÉSZAKI SARKVIDEKRŐL.

(Képekkel a 4., 5., 8—9. és 12. lapokon.)

NAGYAPA, kedves nagyapa, képzelje csak, mit hallottam Ilonkákéknál,“ szölt Gizike, mialatt a jó nagyapának ölébe kapaszkodott. (Lásda képet a 4. lapon.)

„No's, mit hallottál? Ki vele gyorsan.“

„Hát képzelje csak, kedves nagyapa, minap a „Kis Lap“-ban le volt írva az északi sarkvidék, melyről már a földrajzi leczkén tanultunk, az a szörnyü vidék, hol örökké hó és jég van s oly szörnyü hideg, hogy ott ember nem lakhatik. És aztán azt is olvastuk a „Kis Lap“-ban, hogy egy hajón több bátor férfi elindult ez ismeretlen vidék kikutatására, s már két év óta oda vannak, de hir nem érkezett róluk és rokonaik, akik itt hazánkban élnek, attól félnek hogy odavesznek a jéghegyek közé. No's tehát mikor épen ezt olvassuk, Ilonka papája azt mondta, hogy azok a derék férfiak szerencsésen hazajutottak. Igaz ez, nagyapa?“

„Igaz bizony, Gizikém.“

„Hát nincs ott olyan szörnyü hideg, amitől megfagynak az emberek?“

„Dehogy nincs! Hanem a kik oda mennek, azok ellátják magukat olyan ruhával, hogy meg nem fagyhatnak.“

„Oh, kedves nagyapa, beszéljen még valamit erről a sarkvidékről, mit csinálnak az utasok, kik oda mennek.“

„Bizony nem igen mulatnak, kedves leányom. Nagy bátorság kell hozzá és sokszor halál éri ott a derék férfiakat, kik azért teszik e veszedelmes utat, hogy kikutassák, mi van azon az ismeretlen vidéken? A hajót gyakran már a nyári hetekben körülveszik a jéghegyek és ha a tél ott éri, akkor a hajó úgy befagy a jégtorlaszok közé, hogy többé meg sem mozdulhat s ott áll he-

teken, hónapokon át és a kik rajta vannak, akár börtönben lennének. Csak azzal szórakoznak néha, hogy kirándulásokat tesznek gyalog a távolabbi vidék kikutatására, ámbár az ilyen kirándulás sem olyan multság ám, mint mikor mi majálisra megyünk. Ott a kirándulóknak el kell magukat látni mindennel, ami a dermesztő hideg, az éhség, a vadállatok ellen megóvjá; az éjeket nem töltheti szabad ég alatt, tehát még sátor is kell magával vinni, ugyszintén egy kicsiny kályhát, tüzelőszert, fegyvert, eleséget stb. Mindezen készletekkel megraknak egy szánt, négyen öten elébe fogják magukat és így megindulnak a jégmezőkön, az ismeretlen zordon táj felé, melyet kifürkészni szándékoznak

A kirándulók, kik a hajótól gyakran több napi járásra elkalandoznak, miután egész nap vonszolták a megrakott szánt, minden este kénytelenek sátorot ütni, hogy éjjel álmukban meg ne fagyjanak. Egy utas így írja le az ilyen éjjelezést: „Sokat szenvedtünk a sátorokban. A sátor természetesen nagyon sok kívánni valót hagy, mert mindössze négy láb magas, nyolcz láb hosszú és öt láb széles. Minden este le kell szedni a szánról a sátor alkatrészeit és összeállítani, — ami nem csekély munka. Aztán minden fegyverrel, készlettel együtt belebujtunk s bajos volna fogalmat nyújtani a levegőről, mely ott bent uralkodott. A kályhában meggyújtván a tűz, a sátorban a hőmérsék gyorsan emelkedett s oly sűrű gőz fejlődött ki, hogy a gyertya fénye halvány holdként világított s az ember alig látta szomszédját. Az átázott kátrányos sátorponyvából is csahamar olvadni kezdett a piszkos nedv és barnás, bűzös

folyadék
dön ped
lett józi
tán pip
esemény
sához.
elkészül
hez az
lönböző
nem lev
felöltöz
lözva
béllet
jedelme
egyszer
egymás
pen fü
ütéseke
hogy o
nagyob
sátor p
meggyu
komoly
tudomá
És mil
Az ege
más v
jeges
valame
dulata
tor ny
A
némi
hajón
és vesz
dulnak
jeges
medve
latokat
sok na
sőt év
eledelt
kalmat
kók s
fegyver
szer e
nem é

folyadék képében csöpögött le reánk, a földön pedig ismét jégge fagyott. Mindamellett jóízűen költöttük el vacsoránkat, aztán pipára gyujtva hozzáfogtunk a napeseményeinek, eredményeinek megvitatásához. (Lásd a képet az 5. lapon.) Ezzel is elkészülvén, nyugalomra tértünk, amihez az előkészület igen lényegesen különbözött más emberektől, mert mi nem levetkőztünk, hanem ellenkezőleg: felöltöztünk alvásra s jól beburkolózva bujt mindenki a maga prémmel bélelt hálózsákjába. A hely szűk terjedelme elkerülhetetlenné tette, hogy egyszer-mászor ugyancsak fejbe üssük egymást. A lámpás, mely a sátor közepén függött, szintén kapott akaratlan ütések és azzal állott rajtunk boszut, hogy olajos esőt bocsátott fejünkre. Legnagyobb baj azonban az volt, mikor a sátor ponyvája a kályhától valamiképen meggyuladt, ami nem ritkán történt és komoly veszteséget okozott eleségben, tudományos eszközökben és ruhákban. És milyen álmaink voltak ilyen éjeken! Az egész alvás egy nagy lidércnyomás volt s még örülnünk kellett, ha jeges medve nem riasztott föl, vagy valamelyikünknek gyöngédtelen mozdulata következtében az egész sátor nyakunkba nem omlott.

Az ilyen kirándulás mégis legalább némi változatosságot nyújt a befagyott hajón unatkozóknak. Kisebb kalandok és veszedelmek azonban naponként fordulnak elő s ezekben legtöbbször a jeges medve játszik szerepet. A jeges medve nemcsak bundájával tesz jó szolgálatokat, hanem husával is, melyen a hajók nagyon kapnak midőn a már hónapok sőt évek óta nem izleltek semmi fris eledelt. De másrészt meg sokszor alkalmatlan szomszédok a fehér maczkók s miattok nem igen bátorságos fegyver nélkül távozni a hajótól. Egyszer egy matrónak, Klentzernek, volt nem épen kellemes találkozása egy je-

ges medvével. Klentzer egy szép verőfényes napon kísértelt a jégmezőre majdnem felmértöldnyire a hajótól egy jéghegy ormára mászva, kedélyesen dalolgatott; egyszerre azonban észreveszi, hogy hallgatósága is van egy óriási jeges medve személyében. Rőgtön elakadt a nótás Klentzer, nem lévén nála fegyver, vitézül futásnak eredt; a medve utána. De a maczkónak, úgy látszik, nem volt sürgős a dolga, mert ha Klentzer lassabban futott, a medve is lassítá lépteit, ha sebesebben iramodott, a medve követte.

A szepegő matróz ezzel meg volt elégedve, hogy ekkén eljut a hajóhoz; de a medve végre megelégte a tréfát s közelebb nyomult, úgy hogy már alig néhány lépésnyire volt Klentzertől: a matróz torka-szakadtából kiáltott segélyért, de senki sem hallhatá meg. Ekkor eszébe jutott a régi csel s előbb kalapját, nyakkendőjét dobta maga mögé (Lásd a képet a 12. lapon.) s ez rövid időre használt is, mert a medve mindegyiknél meg-megállt, megszaglálta és csak azután folytatta az üldözést. De végre kifogyott Klentzer mindenből s a medve utólrte és egy csapással földre teríté; a rémült matróz még egy nagyot kiáltott, aztán elveszettnek hitte magát, mert a medve már feléje harapott, — midőn egyszerre lövések dördültek s a maczkó ijedten futásnak indult. A hajóról meglátták a veszedelmes versenyfutást és segítségére siettek, szerencsére elég korán.

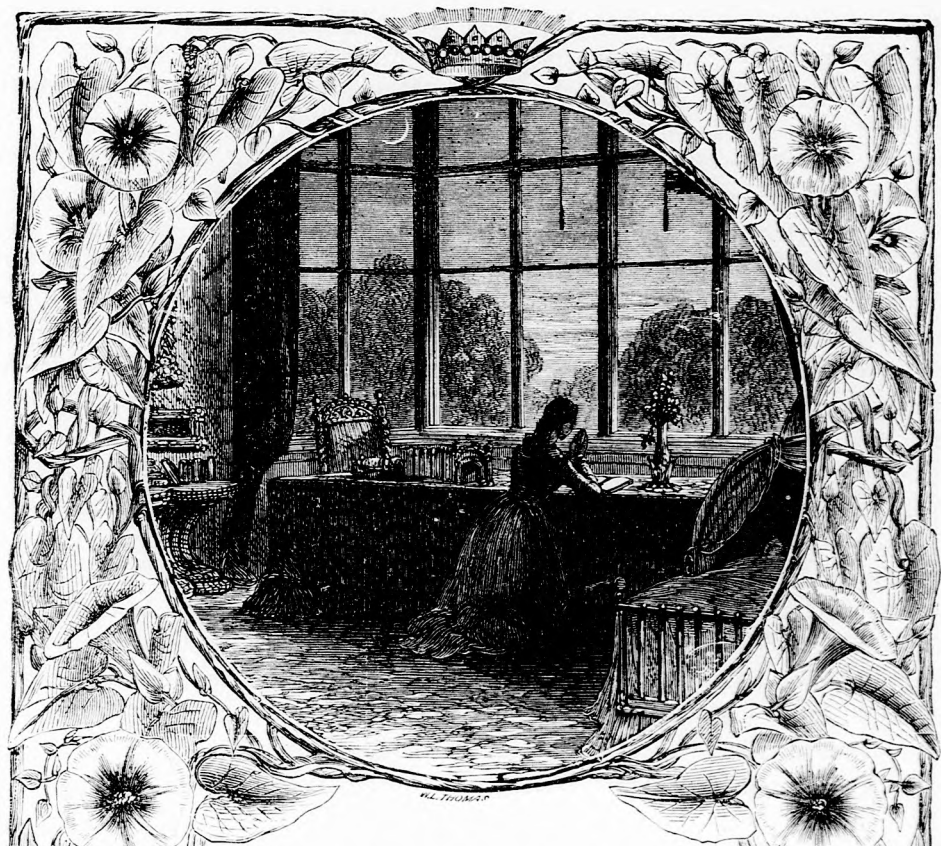
Megesik néha, hogy egészen másféle, váratlan veszedelem is fenyegeti az utazókat. Egyszer egy hajó néhány utasát fókák támadták meg s a nagy szám ellen itt nem használ a fegyver. (Lásd a képet a 8—9. lapon.) A fóka aránylag vékony jegen, mely embert alig bír meg, végig siklik, a hol víz akad utjába, átussza s így a menekülők, kik a jegen, torlaszokon csak nehezen juthat-

tak előre, egy ideig komoly veszedelmekben forogtak. Jaj annak, ki alatt a jég beszakadt volna! Segítségéről bizony szó sem lehetett. Végre eljutottak szá-

raz földre, hol a göröngyön a foka nem tud siklani s így a futók szerencsésen megmenekültek.

Az északi sarkvidék. Medvekalandó. (Lásd a 10. l.)

ESTI IMA.

YUGALOMRA szállt a
Fényes nap sugára ;
Uszik csöndesen a felhő,
Hajtja könnyű esti szellő.

Sötét kék az égbolt,
Fenragyog az új hold,
S a fák fölött szendén csillog
A szép esthajnali csillag.

Szelid hold világa
Ömlik a szobába,
Bőven ömlik oda fénye
Az anya ima-könyvére.

„Jóságos Ur-Isten
Ki lakozol ott fen
Hallgasd meg forró imámat,
Áldd meg az én kis Linámat.

Piczi még a baba,
Nem tud kérni maga,
De első mit ajkára vesz :
Uram, a te szent neved lesz!”

A FECSKE ÉS TEMETŐJE.

— Apró vonások az állatvilágból. —

P. Gyulától.

NÉHÁNY évvel történt ezelőtt.

Szép áprilisi nap volt, midőn az első fecskepárt nálunk észrevettem. Minthogy tudtam, hogy a fecskék tavasszal hozzánk csak egyes párokban érkeznek és nem olyan tömegekben, mint a hogy ősszel tőlünk távozni szoktak: nem ütköztem meg, nem bámultam azon, hogy épen csak egy pár mutatkozott.

Alig repülték keresztül néhányszor az udvart s környékét, benéztek az eszterháj alá. Talán azt akarták megtudni, vajjon van-e alkalmas hely tanyát ütni, — vagy tán azt akarták megtudni, hogy megvannak-e még a tavalyi fészkek. Némelyek azt állítják, hogy a fecske minden évben felkeresi s ismét elfoglalja tavalyi s azelőtti fészket.

Ezt nem tudom, de azt tudom, hogy a házi fecske, ha kész fészket talál, azt kevés javítás után szívesen elfoglalja. Így csináltak az új vendégek is. Őt ép tavalyi fecske-fészkekből négyet elfoglaltak volt a szemtelen vererek, de az ötödiknek még nem volt lakója. Ez volt a leggyarlóbb, de a kedves csicsergők ezzel is megelégedtek. Még az nap elvégezték ami javítani volt rajta s éjszakára elhelyezték benne magukat. Már ha ujat kell vala építeniök, csak 8—10 nap mulva tudták volna elkészíteni.

Nemsokára néhány tojás is volt már a fészkekben; gyenge héju, hó-

fehér piczi tojások valának, néhány barna pettyel vagy a nélkül.

Míg a him vadászatait tartá, addig a nő odahaza maradt s szépen melengette tojásait. Míg a nő kotolt, nem kellett enivalóról gondoskodnia a szép időben — mert a fecske hímek a kotlásban elfoglalt nőnek táplálékáról pontosan gondoskodnak, ha csak ebben a zord időjárás nem akadályozza. A him gyakran visszatért s hozott mindig valami enivalót kedves párjának. Eledelük volt, — mint minden más fecskénél is — apró bogár, pillangó, szitakötő, főként a légyféle.

A méhféleket nem bántják, kerülik, s ha talán tévedésből egyet e mézgyűjtő rovarokból elnyelnék — az rögtön halálukat okozza; a fulánk-szurás megöli.

Minthogy a fecskék csak repülő rovarokat tudnak elfogni, s minthogy a rovarok tudvalevőleg csupán kelles, meleg tiszta időben szeretnek a levegőben repdesni, ami him fecskénk szép időben oly sikeresen üzte vadászatait, hogy abból mind magát, mind a tojáson ülő társat bőven elláthatta; de bizony mikor az időjárás nedves, esős volt és hidegre fordult, akkor magának is csak szűken jutott ki. Ilyenkor a nő is kénytelen volt tojásait elhagyva kirepülni s táplálékról gondoskodni. A tojások pedig magukra, s fedetlenül maradván sokszor — mert a him a nőt a kotlásban teljességgel nem váltja fel: a zord időjárásnak az lett következménye a tojásokra nézve, hogy azokból a fiókák csak 16

nap m.
keltek
között

Ö
lotában

Ö

gond

mondh

de a

tetlene

esznek,

hiszen

czirkál

nek s

lánkság

dos fec

szenev

So

öket. M

gek kö

támadt

kedő z

öregek

Es

a fecsk

henésr

lott, s

lalt, de

becské

csicser

fejét s

majd k

nyaiva

léget,

udvart

a pír

szélese

kas sz

az ülő

nap mulva, tehát 3—4 nappal későbbre keltek ki, mint rendes körülmények között kellett volna.

Öt kis fióka volt a függő sárpalotában.

Öt kis fióka: öt éhes száj. Nagy gond ez. Minden madárfióka éhes, — mondhatni telhetetlen szokott lenni; de a fecskéfiak már épen kielégíthetetlenek, — reggeltől estig folytonosan esznek, ha van mit. S nem is csoda, hiszen maguk a nagyok is szüntelenül cirkálnak a levegőben, szüntelenül esznek s mégis szüntelenül éhesek és a falánkság mellett soványak. Azonban a gondos fecskék még sem hagytak szükségét szenvedni az apróságoknak.

Sokszor gyönyörűséggel szemléltük őket. Midőn egyik vagy másik az öregek közül a fészekhez szállt, nagy zaj támadt; az örömmek édesen incselkedő zaja volt ez kívülről, belőlről az öregek s ifjak részéről.

Este már egészen letűnt a nap s a fecskék csak azután tértek éjjeli pihenésre. Reggel pedig még alig hajnalolt, s már a himnek hangja megszólalt, de még csak szakadozottan. Későbbecsken hosszabb sorokban fűzi össze csicsergő énekét, s gyakran ki-kidugja fejét s vigyázza, vajjon milyen idő lesz; majd kihuzza a fészekből, s hosszú szárnyaival gyorsan hasítva a friss reggeli léget, nehányszor keresztül repüli az udvart. A nap feljöttének előhírnöke, a piros hajnal kezdi rózsa fátyolat szélesebbre terjeszteni keleten. A kakas szárnyai alá dugott fejjel pihen az ülőn a tyukok társaságában; libák

ruczák alszanak a ketreczben, s a galambducz szende lakói sem adnak életjelt; ember, állat mind pihen még ilyenkor; pihen a nő fecske is fiókáival a fedél alatti fészekben. Csak lassanként szólal meg a duczban a turbékolás, s tyukok közt a harsogó kukorékolás. Lassanként az udvar élénk mozgalom színhelye lesz. Ekkor kiszáll a nő fecske is s hozzá lát a munkához

Milyen szép, milyen csendes családi életök volt!

Azonban a házi békesség kívülről nem kis veszedelemnek lett kitéve.

(Folyt. köv.)

F O G Ó S D I.

(Képpel a ezimlapon.)

MOGORVA ősz, borult idő,
Nyirkos a lég, hül az eső,
Köd borítja a ligetet
Kün futkosni már nem lehet.

Hanem aztán bent a házban,
Folyosón és a szobákban
Most is áll a vidám torna —
Futkos Oszkár meg a Dorka.

Majd a Dorka szalad elül,
Majd előre Oszkár kerül,
S ki megfogja a másikat,
Győzedelmén nagyot kaczag.

B E T Ü T A L Á N Y.

st	ít	ST	ít	st	D	T	T
ít	st	ST	ST	ít			
ST	st	ít	ST				
st	ST	st					
		st					

APRÓ KÉPEK AZ ALLATVILAGBOL.

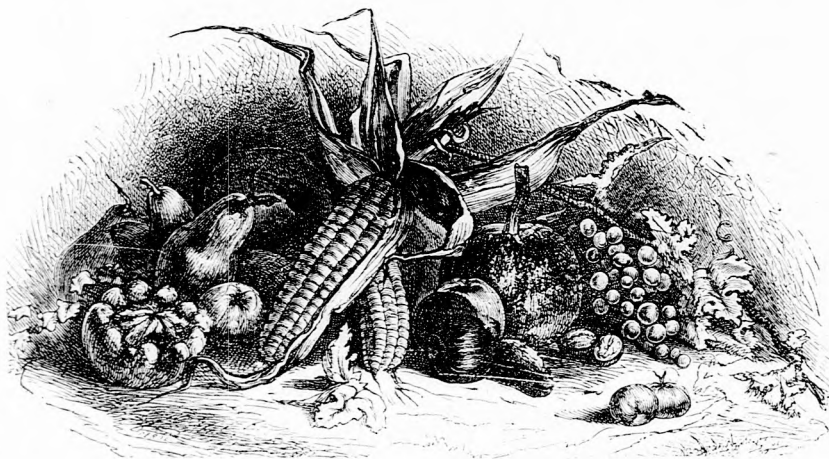
Vad galamb.

Vad galamb a nevetek,
Bár nálatok szelidebb
Madárkát nem ismerék.

Kékes-szürke tollatok,
Ti is bugtok, kaczagtok,
Vagytok kedves galambok.

ŐSZI DAL.

Hete cicza icza ricza,
Megérett a kukoricza!
Majd eszik a mangalicza,
Kukoriczán meghízik a!
Lesz majd sódar, kolbász, hurka,
Disznótorba megy a Gyurka.

Haja dánom, cicza farka
Vendég jön, csörög a szarka;
Sárga dinnye nem uborka —
Megérett már a kadarka!
Iszunk mustot, ürmöst, karczost,
Hol a pohár? Ide tartsd most!

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, bálvány-utca 9. sz.
Kötött Deutsch testvérek könyv- és könyvmdai műintézetében Budapesten. Ára negyedévre 1 frt. 20 kr.
Megjelen hetenként egyszer 16 oldalon.